

Startnotitie Milieu-effectrapportage

Uitbreiding ondergrondse aardgasbuffer
in Zuidwending (provincie Groningen)

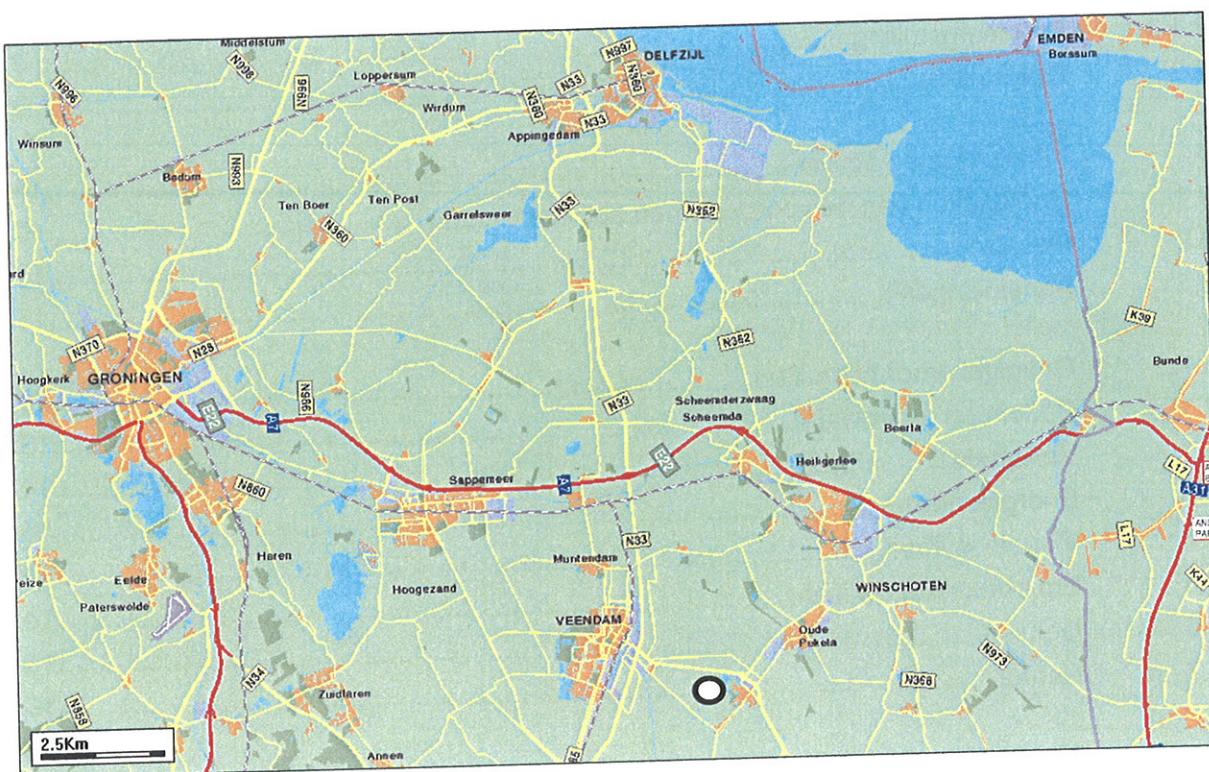
Februari 2009

INHOUD

	blz.
1	Inleiding 4
2	Probleemstelling en doel van de voorgenomen activiteit 6
2.1	Achtergrond 6
2.1.1	Zoutwinning en -verwerking in Groningen 6
2.1.2	Aardgasmarkt..... 6
2.1.3	Probleemstelling 9
2.2	Doelstelling 9
3	Voorgenomen activiteit.....10
3.1	Hoofdzaken van de voorgenomen activiteit.....10
3.2	Gasstation.....11
3.3	Aansluitingen11
4	Gevolgen voor het milieu.....13
4.1	Bodem en grondwater.....13
4.2	Veiligheid14
4.3	Energieverbruik.....14
4.4	Visuele invloed.....14
4.5	Emissies naar de lucht.....14
4.6	Geluid15
4.7	Natuur.....15
5	Alternatieven16
5.1	Nulalternatief.....16
5.2	Uitvoeringsalternatieven.....16
5.3	Meest milieuvriendelijke alternatief.....16
6	Wettelijke aspecten en tijdsplanning17
6.1	Te nemen besluiten en procedure.....17
6.1.1	Besluiten17
6.1.2	Procedure17
6.2	Planning.....18
7	Naam en vestigingsplaats van initiatiefnemer en Bevoegd Gezag20

1 INLEIDING

De Zuidwending VOF ("Vennootschap Onder Firma"), een samenwerkingsverband tussen Gasunie en Nuon voor constructie, beheer en onderhoud van de cavernes te Zuidwending (verder "initiatiefnemers" genoemd) is voornemens om de buffercapaciteit van de bestaande – en deels nog in ontwikkeling zijnde – ondergrondse aardgasbuffer nabij Ommelandervijk/Zuidwending (gemeente Veendam) uit te breiden. De situering (globaal tussen Veendam en Oude Pekela) is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 1.1 Situering van het project: ○

In deze buffer wordt aardgas zodanig opgeslagen dat snelle wisselingen in de belasting van het aardgasnet opgevangen kunnen worden.

De zoutkoepel van Zuidwending is een zeer geschikte locatie voor de aanleg van een gasbuffer gebleken. In deze zoutkoepel worden holle ruimten gecreëerd door middel van uitlogen (oplossen) van zout. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de zoutwinning door AkzoNobel. Daarnaast is de ligging ten opzichte van de aardgastransportleidingen (ten westen van de inrichting) en het Slochteren-aardgasveld uiterst gunstig te noemen.

Het gasopslagproject wordt gefaseerd uitgevoerd. Uiteindelijk zullen er ten behoeve van de gewenste gasopslag in totaal (en in twee fasen) tien cavernes worden aangelegd. De eerste fase (verder: fase I) van dit project is momenteel gaande en omvat ondermeer de aanleg van vier cavernes met ieder een geometrisch volume van circa 0,5 miljoen m³. De zes resterende cavernes (verder: fase II), ieder met een geometrisch volume van maximaal 1 miljoen m³, worden direct aansluitend op fase I gerealiseerd. Voor de boringen en de zoutwinning van fase II zijn reeds de vereiste vergunningen verleend en/of aangevraagd.

In verband met de groeiende behoefte aan opslagcapaciteit worden plannen ontwikkeld om deze gasopslag uit te breiden. De uitbreiding zal in hoofdzaak bestaan uit:

- opslag van aardgas in de cavernes van fase II
- uitbreiding van het gasstation van thans 1,6 miljoen m³/h (n) naar circa 4 miljoen m³/h (n).

Voor het realiseren van de uitbreiding zijn vergunningen op grond van onder andere de Mijnbouwwet en de Wet milieubeheer benodigd. AkzoNobel vertegenwoordigt de Zuidwending VOF voor deze aanvragen.

Daarnaast wordt de procedure voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.¹) doorlopen. Het project is volgens het Besluit Milieu-effectrapportage wellicht m.e.r.-beoordelingsplichtig. De initiatiefnemers hebben echter besloten voor de uitbreiding van de aardgasbuffer hoe dan ook een m.e.r.-procedure te doorlopen, ondermeer omdat de capaciteit van het gasstation globaal verdubbeld wordt. Daarmee is de beoordelingsplicht niet meer relevant en heeft het Bevoegd Gezag ook geen besluit meer te nemen over de m.e.r.-plichtigheid van het project. De onderhavige Startnotitie vormt het officiële startsein voor de m.e.r.-procedure.

In het voorgaande MER Ondergrondse aardgasbuffer in Zuidwending (2004) werd overigens al vooruitgelopen op de onderhavige uitbreiding.

¹ de afkorting m.e.r. staat voor "milieu-effectrapportage", waarmee de wettelijke regeling c.q. procedure wordt aangeduid. De afkorting MER staat voor "milieu-effectrapport", dat wil zeggen het in te dienen document

2 **PROBLEEMSTELLING EN DOEL VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT**

2.1 **Achtergrond**

2.1.1 **Zoutwinning en -verwerking in Groningen**

De uitbreiding heeft geen betrekking op de zoutwinning. De zoutwinning wordt hier slechts volledigheidshalve vermeld.

De top van de zoutformatie (te vergelijken met een ondergrondse berg) in Zuidwending ligt op ongeveer 200 meter onder het maaiveld. De basis ligt op een diepte van bijna 3000 meter.

Het zout wordt gewonnen door via boringen water in de zoutformatie te pompen. Daardoor lost het zout op en wordt ruwe pekkel geproduceerd. Daar waar het zout is uitgeoogd ontstaan holle ruimtes, ook wel cavernes genoemd. De ruwe pekkel wordt via ondergrondse pijpleidingen getransporteerd naar Delfzijl, waar de pekkel na zuivering naar de zoutfabriek gaat voor de fabricage van zout en andere producten.

2.1.2 **Aardgasmarkt**

Nederlandse aardgasreserve

Nederland beschikt verhoudingsgewijs over enorme hoeveelheden aardgas. Het Groningen-veld in Slochteren is nog altijd de grootste gasvondst ooit in West-Europa gedaan. Nederland ontwikkelde zich daarna tot het grootste aardgasexporterende land binnen de EU. Binnenlands gezien is de penetratie van aardgas, dat wil zeggen het aandeel van aardgas in het totale energieverbruik, zeer hoog in vergelijking tot de overige landen van de Europese Unie (EU). De bewezen aardgasreserves bedragen circa 1500 miljard m³, waarvan ongeveer driekwart in het Groningen-veld. De rest is verdeeld over een relatief groot aantal zogenaamde "kleine velden", die veelal te vinden zijn op het continentaal plat. Afgemeten aan de huidige productie is de totale reserve nog voldoende voor circa 20 jaar.

Door de Nederlandse overheid is jarenlang met groot succes het "kleine velden"-beleid gevoerd. Dit houdt in dat eerst de kleine velden zoveel mogelijk worden uitgeput en het Groningen-veld alleen wordt aangesproken ter voldoening van piekvraag en voor bijmenging ten behoeve van een constante gaskwaliteit. In dit verband wordt gesproken over de zogenaamde "balansfunctie" van het Groningen-gasveld. In 2005 kwam globaal de helft van

de totale aardgasproductie in Nederland uit kleine velden. Deze productie zal over een paar jaar echter over zijn top heen zijn en bijgevolg zal steeds meer op het Groningen-veld moeten worden teruggevallen. Daarnaast wordt in toenemende mate in de vraag voorzien door import vanuit Noorwegen en Rusland. Tevens wordt een sterke groei in import van vloeibaar aardgas (LNG) voorzien, onder andere via de Eemshaven.

Leveringscapaciteit

Aardgas ligt in de natuurlijke voorkomens onder grote druk opgeslagen. Als een gasveld in exploitatie is genomen, neemt de druk geleidelijk af tot een punt dat er niet (snel) genoeg gas meer kan worden geleverd op momenten van grote vraag, bijvoorbeeld perioden van strenge winterkou. Om deze reden zijn in Nederland in de negentiger jaren een drietal gasopslagen gerealiseerd, in lege gasvelden nabij Gripskerk, Langelo en Alkmaar. In tijden van overschot ('s zomers) wordt vanuit het transportnet gas onder hoge druk in de gasopslagen geïnjecteerd. In de winter, wanneer er veel meer vraag naar gas is, wordt weer "teruggeleverd". Dankzij het systeem van gasopslag kon tot op heden de levering van gas onder alle omstandigheden worden gegarandeerd.

Liberalisering van de gasmarkt

In Europees verband is enkele jaren geleden afgesproken dat de markt voor energie (elektriciteit, gas) in de diverse lidstaten moet worden geliberaliseerd. Voor wat betreft de aardgasmarkt heeft één en ander in ons land geleid tot de Gaswet 2001. De Gaswet behelst het volgende:

- alle eindverbruikers van gas hebben vrijheid bij de keuze van een gasleverancier
- gastransportbedrijven zijn verplicht hun gasnetten open te stellen voor derden
- toezicht op de uitvoering en naleving van de wet is gelegd bij de Energiekamer van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
- privatiseren van energiebedrijven behoeft toestemming van de minister van Economische Zaken
- voor de gasdistributienetten wordt een onafhankelijke netbeheerder aangewezen.

Waar dus in Nederland traditioneel sprake was van een gereguleerde monopolistische markt met de Gasunie als enige leverancier, wordt thans ook door andere binnen- en buitenlandse aanbieders aardgas geleverd. Sinds 1 juli 2004 kunnen ook de kleinverbruikers, inclusief huishoudens, hun leverancier zelf uitkiezen.

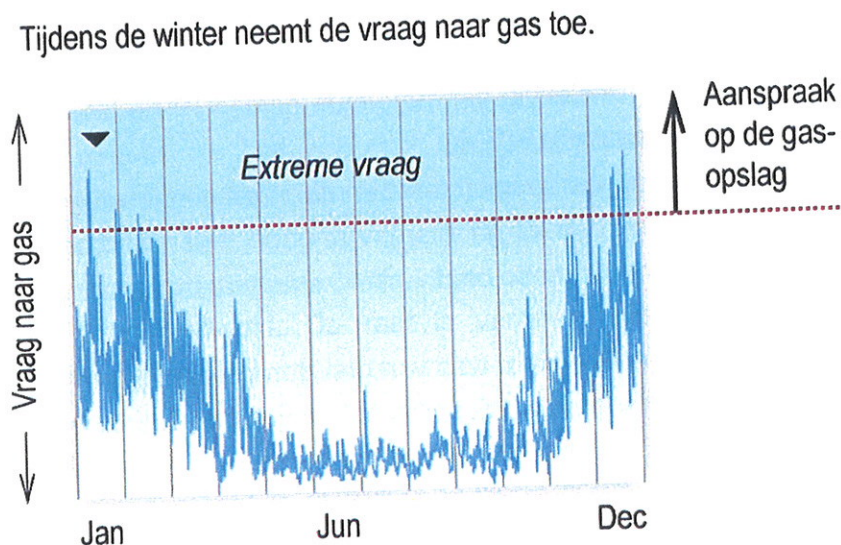
Om de vrije gasmarkt verder gestalte te geven zijn inmiddels ook voor gasopslaginstallaties met een machtspositie in de zin van de Gaswet richtlijnen vastgesteld, waarmee wordt

geregeld dat een deel van de opslag-, injectie- en productiecapaciteit ter beschikking zal worden gesteld aan derden ten behoeve van "handelsdoeleinden".

De Europese richtlijnen met betrekking tot energieliberalisering verplichten de lidstaten daarnaast een juridische scheiding aan te brengen tussen enerzijds de netbeheerders en anderzijds de bedrijven voor de productie en levering van gas ("unbundling"). Voor Nederland betekende dit dat met name de Gasunie geherstructureerd is. Op 2 juli 2004 is Gas Transport Services B.V. (GTS) opgericht als landelijk netbeheerder aardgas. Hiermee voldoet Nederland aan de algemene eisen uit de tweede Europese Gasrichtlijn. Volledige invoering van de nieuwe structuur, waaronder de volledig onafhankelijke bedrijven Gasunie (Transport) en het handelsbedrijf GasTerra is sinds 1 juli 2005 een feit. Continuering van het kleine veldenbeleid vormt daarbij een belangrijk uitgangspunt van de overheid.

Flexibiliteit en gasopslag

De gasmarkt wordt gekenmerkt door een zekere onbalans tussen vraag en aanbod. De gaslevering tijdens piekmomenten is niet vanzelfsprekend en bijgevolg kunnen de gasprijzen aan bijzonder grote variaties onderhevig zijn, afhankelijk van het moment van levering. Het is daarom voor bedrijven, die zich bezighouden met handel, transport, distributie en levering van gas van levensbelang om te beschikken over flexibele capaciteit. Gasopslag is daarvoor een belangrijk instrument (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1 Afbeelding van behoefte aan opslagcapaciteit bij grote vraag

Een factor die hierbij een rol speelt is dat in de toekomst een groeiende behoefte aan regelbaar vermogen voor elektriciteitsopwekking wordt voorzien. Dit is het gevolg van groei van o.a. windenergie en kolenvermogen. Gascentrales kunnen relatief snel opgestart worden en als ze reeds draaien, snel bijgesteld worden op het moment dat de vraag stijgt of bepaalde producenten (zoals windturbines) plotseling minder leveren.

2.1.3 **Probleemstelling**

De probleemstelling laat zich als volgt samenvatten:

- groeiende onbalans tussen productie en vraag naar gas
- concurrentie door liberalisatie van de gasmarkt
- toenemende behoefte aan flexibiliteit bij levering en gebruik van gas.

2.2 **Doelstelling**

Gelet op voorgaande probleemstelling is de doelstelling van het project:

- uitbreiding van de buffercapaciteit voor aardgas door opslag in de cavernes van fase II. De opslagdruk zal maximaal circa 210 bar bedragen.
- aanleg van extra injectie- en uitzendcapaciteit op een naast het huidige gasstation in te richten locatie.

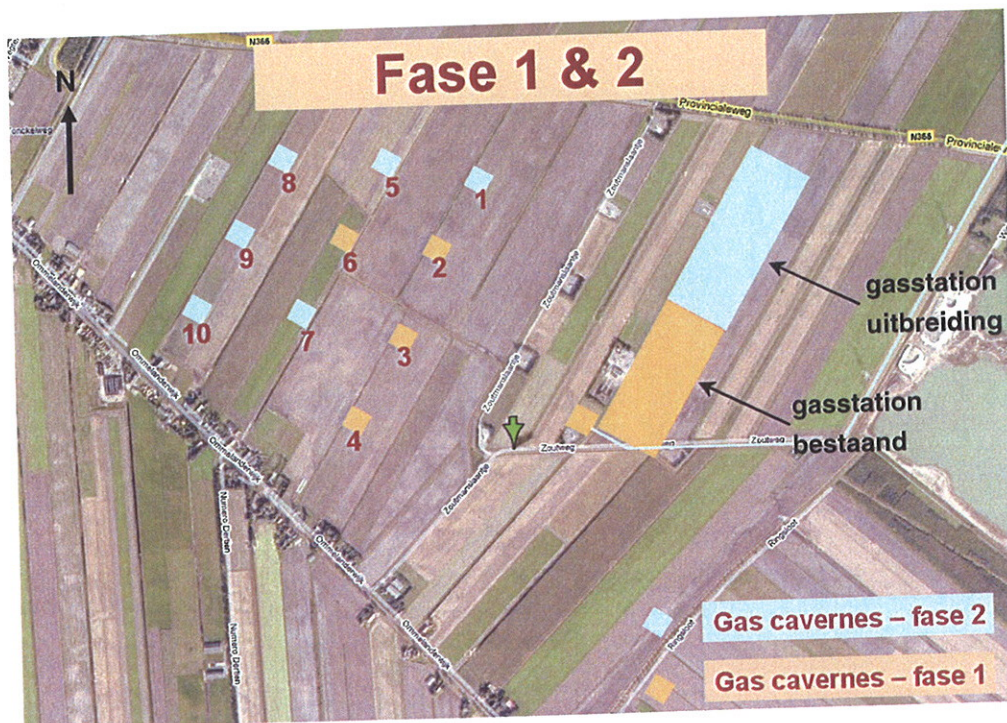
3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT

3.1 Hoofdzaken van de voorgenomen activiteit

De uitbreiding zal in hoofdzaak bestaan uit de volgende onderdelen:

1. aardgasopslag in de cavernes van fase II. De opslagdruk zal maximaal circa 210 bar bedragen.
2. een bovengronds deel, bestaande uit een gasstation met compressoren tot maximaal ca. 300 MW_{th} (thans 130 MW_{th}) en faciliteiten voor koeling ten behoeve van gasinjectie alsmede faciliteiten voor opwarming, expansie en droging ten behoeve van gasproductie. Injectie- en productiecapaciteit zullen beide maximaal circa 4 miljoen m³ (n) per uur bedragen tegen thans circa 1,6 miljoen m³ (n) per uur
3. leidingen en kabels van en naar de voorzieningen. Alle leidingen zullen buiten de stations ondergronds worden aangelegd en zo veel mogelijk bestaande tracés volgen
4. bouwactiviteiten ten behoeve van de eerder genoemde activiteiten.

In de cavernes kunnen verschillende gaskwaliteiten opgeslagen worden, variërend van laag- tot hoogcalorisch gas. In figuur 3.1 is de geplande uitbreiding van het gasstation naast het bestaande gasstation geschetst. In het MER zal de keuze van de locatie nader toegelicht worden.

Figuur 3.1 Voorgenomen uitbreiding van het gasstation

3.2 Gasstation

De cavernes komen gefaseerd gereed voor inzet als gasbuffer. Voor de gasbuffer is een aantal bovengrondse installaties noodzakelijk, bijvoorbeeld voor de injectie en productie van gas. Het gaat daarbij concreet om de volgende behandelingsstappen c.q. installatiedelen:

1. Injectie:

- compressie door middel van elektrisch aangedreven compressoren.
Hiermee wordt het gas op de vereiste druk van maximaal circa 210 bar in de cavernes geïnjecteerd
- koeling door middel van luchtkoelers
De compressie van het gas resulteert in een verhoging van de temperatuur tot boven het niveau dat toelaatbaar is als inlaattemperatuur voor de cavernes. Daarom moet het gas na compressie worden gekoeld.

2. Productie:

Gas dat aan de cavernes wordt onttrokken moet op de voor het aardgasnet geldende standaardspecificaties worden gebracht door middel van:

- opwarming door middel van stookketels
- expansie door middel van drukaflaat-systemen
- droging, door middel van (waarschijnlijk) glycol-systemen
- (eventuele) menging tot de gewenste kwaliteit.

3. Overig:

De belangrijkste overige installaties zijn het meetstation en de afblaasmast. Het meetstation bewaakt de gashoeveelheden en -kwaliteit. De afblaasmast heeft een tweeledige functie:

- als de restgasbranders niet beschikbaar zijn: afblazen van restgassen
- in geval van een noodstop: afblazen van het in de installatie aanwezige aardgas.

3.3 Aansluitingen

Aardgas

Er moet een verbinding worden gemaakt met de hoofdtransportleidingen van Gas Transport Services (GTS). Waarschijnlijk zullen hiervoor twee extra transportleidingen, vanaf de inrichting naar het hoofdtransportleidingnet van GTS, worden aangelegd met respectievelijk een lengte van circa 2,5 km en 11 km.

Netaansluiting

Voor de stroomvoorziening van met name de compressoren moet wellicht een extra aansluiting worden gemaakt met het hoogspanningsstation Meeden op 5 km ten noorden van de locatie.

De exacte tracés voor de leidingen en de kabels moeten nog definitief worden vastgesteld. Uitgangspunt is dat zo veel mogelijk wordt aangesloten bij bestaande (lijn-)infrastructuur.

4 GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

In algemene zin wordt opgemerkt dat het MER voor de gasbuffer beschouwd moet worden als een "inrichtings-MER". Dit betekent dat de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit worden vergeleken met het nulalternatief en met realistische uitvoeringsalternatieven, voor zover die binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. In het MER zullen daarom geen beleidsalternatieven worden behandeld, bijvoorbeeld andere manieren om te voorzien in de leveringszekerheid van aardgas. De locatiekeuze zal in het MER beknopt worden gemotiveerd.

Voor een eerste scope worden de meest relevante milieuaspecten hieronder kort belicht. Deze aspecten worden uitvoerig in het MER behandeld. De voornaamste milieuaspecten zijn:

- bodem en grondwater
- veiligheid
- energieverbruik
- visuele beïnvloeding
- emissies naar de lucht
- geluid
- natuur.

In het MER zullen, voor zover relevant, ook milieuaspecten zoals water, verkeer en reststoffen worden behandeld.

4.1 Bodem en grondwater

In de *aanlegfase* vormen de booractiviteiten een belangrijk milieuaspect. Booractiviteiten zijn bij de onderhavige aanvraag echter niet aan de orde. De bouw van het nieuwe gasstation zal zodanig worden uitgevoerd dat bodem en grondwater niet verontreinigd worden. Voor een eventuele grootschalige grondwateronttrekking zal zonodig een aparte vergunning aangevraagd worden bij de provincie.

In de *exploitatiefase* zal enige bodemdaling optreden. Gebaseerd op berekeningen wordt een maaiveld daling van maximaal enkele millimeters per jaar ter plaatse van de aardgasbuffer verwacht. Dalingstempo en totale daling zijn naar verwachting dusdanig dat hiervan geen significante nadelige effecten voor de gebruiksfuncties in de omgeving verwacht worden. Bodemtrillingen van betekenis worden evenmin verwacht.

Bodemvervuiling door de installaties zal voorkomen worden door toepassing van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB).

4.2 **Veiligheid**

Het gas wordt onder druk in de ondergrondse cavernes opgeslagen. Daarom bestaat er een theoretisch risico dat in geval van een calamiteit gas op een ongecontroleerde wijze uit een caverne ontsnapt, de zogenaamde "blow-out". Hoewel dit een uiterst onwaarschijnlijke gebeurtenis is, zal er in het MER de nodige aandacht aan worden besteed. Verder worden de opslag, de leidingen en het gasstation zodanig uitgevoerd, dat de veiligheidsrisico's tot een verwaarloosbaar niveau worden gereduceerd. Eén en ander wordt in het MER verder toegelicht.

4.3 **Energieverbruik**

Het proces van gasinjectie en -productie kenmerkt zich door een aantal stappen met een grote energie-intensiteit. De compressoren hebben gezien het benodigde vermogen een hoog elektriciteitsverbruik. Verderop in het proces moet het gas worden gekoeld en tijdens productie weer worden opgewarmd, geëxpandeerd en gedroogd. De mogelijkheden om het energieverbruik te reduceren zullen in het MER worden beschouwd in het kader van de uitvoeringsalternatieven.

4.4 **Visuele beïnvloeding**

Het bovengrondse deel van de uitbreiding zal onvermijdelijk een zekere aantasting van het bestaande open landschap met zich mee brengen. Door de bouwstijl en de locatie van de nieuwe installaties af te stemmen op de bestaande installaties, wordt de invloed overigens zo minimaal mogelijk gehouden. In het MER zal een visualisatie van de bestaande/vergunde en de nieuwe situatie worden opgenomen.

4.5 **Emissies naar de lucht**

Voor wat betreft emissies naar de lucht zullen maatregelen met betrekking tot de drogingsfaciliteit aandacht verdienen. De voor de droging gebruikte glycolen kunnen in de

drogingslucht bepaalde koolwaterstoffen brengen. In het MER zal aandacht worden geschonken aan reductiemaatregelen waarbij deze emissies worden geminimaliseerd.

Relatief kleine en onschadelijk emissies zullen plaatsvinden bij de verbranding van afgassen die bij de droging van het aardgas vrijkomen. Deze emissies hebben NO_x als meest relevante (verzurende) component. Significante afblaasemissies vinden overigens alleen plaats bij storingen en noodstops. Voorts treedt nog beperkte verbrandingsemissie op vanuit stookketels bij de opwarming van het gas. Een minimale diffuse emissie van methaan zal op kunnen treden vanuit leidingen, apparaten en appendages.

4.6 Geluid

In de ontwikkelfase zal de bouw van de installaties enige geluid-emissie teweeg brengen.

Binnen de stations worden een aantal geluidbronnen in gebouwen/omkastingen geplaatst. Hiermee wordt de geluidbelasting op de omgeving in belangrijke mate beperkt. Speciale aandacht zal worden besteed aan buiten opgestelde installaties zoals de luchtkoelers en de afblaasmast. De luchtkoelers zijn discontinu in bedrijf, namelijk wanneer gas wordt geïnjecteerd. De afblaasmast is in beginsel alleen in noodgevallen in werking, waarbij dan overigens wel sprake kan zijn van een akoestische piekbelasting.

4.7 Natuur

In het MER wordt ook ingegaan op de mogelijke gevolgen voor beschermende natuurgebieden en soorten. De verwachting is dat er geen significante effecten zullen optreden. Binnen het beïnvloedingsgebied van de inrichting Zuidwending liggen geen beschermde Natura 2000 gebieden.

5 **ALTERNATIEVEN**

Naast de voorgenomen activiteit zullen in het MER het nulalternatief, de uitvoeringsalternatieven en het meest milieuvriendelijke alternatief worden uitgewerkt.

5.1 **Nulalternatief**

Het nulalternatief is het alternatief waarbij de uitbreiding niet wordt gerealiseerd. Dit is voor de initiatiefnemer in principe geen reëel alternatief, maar vormt voor het MER een referentiesituatie. Dit betekent dat de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit worden vergeleken met dit alternatief. Het referentiealternatief komt in feite overeen met de thans vergunde situatie, inclusief de autonome ontwikkeling.

5.2 **Uitvoeringsalternatieven**

Uitvoeringsalternatieven zijn realistische alternatieven die in hoofdzaak dezelfde activiteit beogen maar een geringere belasting voor het milieu betekenen. Het ligt in de rede daarbij te denken aan toepassing van methoden en technieken voor verdere beperking van bijvoorbeeld:

- veiligheidsrisico's: aanvullende maatregelen tegen blow-out en aanvullende maatregelen tegen externe invloeden
- energieverbruik: verdere energierugwinning
- visuele beïnvloeding: landschappelijke inpassing, uitvoering met een lagere afblaasmast
- emissies naar de lucht: beperking koolwaterstoffen uit glycol-droging
- geluidemissies.

Ook zal ingegaan worden op mogelijke synergie tussen de bestaande installaties en de uitbreiding.

5.3 **Meest milieuvriendelijke alternatief**

Het meest milieuvriendelijke alternatief is een samenvoeging van die elementen uit de technologische en overige uitvoeringsalternatieven die de beste mogelijkheden voor de bescherming van het milieu bieden. Dit alternatief zal in het MER worden beschreven.

6 WETTELIJKE ASPECTEN EN TIJDSPLANNING

6.1 Te nemen besluiten en procedure

6.1.1 Besluiten

Voor het realiseren van de uitbreiding moeten besluiten worden genomen over de:

- vergunning ingevolge de Mijnbouwwet
- veranderingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm).

Het Bevoegd Gezag voor beide is de Minister van Economische Zaken.

Mogelijk zal, afhankelijk van de onttrekking van grondwater voor bouwactiviteiten, een vergunning ingevolge de Grondwaterwet bij de Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Groningen moeten worden aangevraagd. Daarnaast zullen wellicht nog beperkte vergunningen, zoals een aanlegvergunning nodig zijn, die procedureel los staan van de eerder genoemde vergunningen.

Voor de uitbreiding is daarnaast een wijziging van het vigerende bestemmingsplan conform de Wet op de Ruimtelijke Ordening en een bouwvergunning ingevolge de Woningwet benodigd. Daarbij zal ook de vereiste geluidszonering worden opgenomen.

6.1.2 Procedure

Het MER wordt ten behoeve van het besluit over de Wm-vergunning opgesteld. De m.e.r.-procedure is daarom geïntegreerd met de procedure voor deze vergunningaanvraag. Ten aanzien van de m.e.r.-procedure en de besluitvorming over de vergunning geldt dat hierin de mogelijkheid van inspraak en advies is opgenomen, terwijl tegen de besluiten beroep mogelijk is (zie figuur 6.1).

De navolgende wettelijke termijnen zijn van belang:

- na indiening van de startnotitie gaat het Bevoegd Gezag tot bekendmaking over. Hiermee begint de fase van inspraak, advies en het vaststellen van de richtlijnen voor het MER, die maximaal 13 weken duurt. De Commissie m.e.r. dient het Bevoegd Gezag van advies inzake de richtlijnen
- vervolgens worden het MER en de vergunningaanvragen opgesteld
- na indiening van het MER en de vergunningaanvragen dient het Bevoegd Gezag binnen 6 weken vast te stellen of het MER aanvaardbaar is

- binnen 8 weken na de indiening worden de betreffende documenten bekendgemaakt, waarna voor het MER een inspraaktermijn van 6 weken volgt. Binnen 5 weken na afloop van de inspraaktermijn dient de Commissie m.e.r. het toetsingsadvies over het MER uit te brengen
- voor de periode waarin de ontwerpbeschikking, inspraak/advies en de definitieve beschikking op de vergunningaanvragen elkaar opvolgen geldt een termijn van 6 maanden + 5 weken vanaf indiening
- na de definitieve beschikking is er een beroepstermijn van 6 weken.

6.2 Planning

Tabel 6.1 geeft een indicatieve planning van alle activiteiten, waaronder die behorend tot de uitbreiding. De eerste fase (fase I) van dit project is momenteel gaande en omvat ondermeer de aanleg van vier cavernes met ieder een geometrisch volume van circa 0,5 miljoen m³. De zes resterende cavernes (fase II), ieder met een geometrisch volume van maximaal 1 miljoen m³, worden direct aansluitend op fase I gerealiseerd.

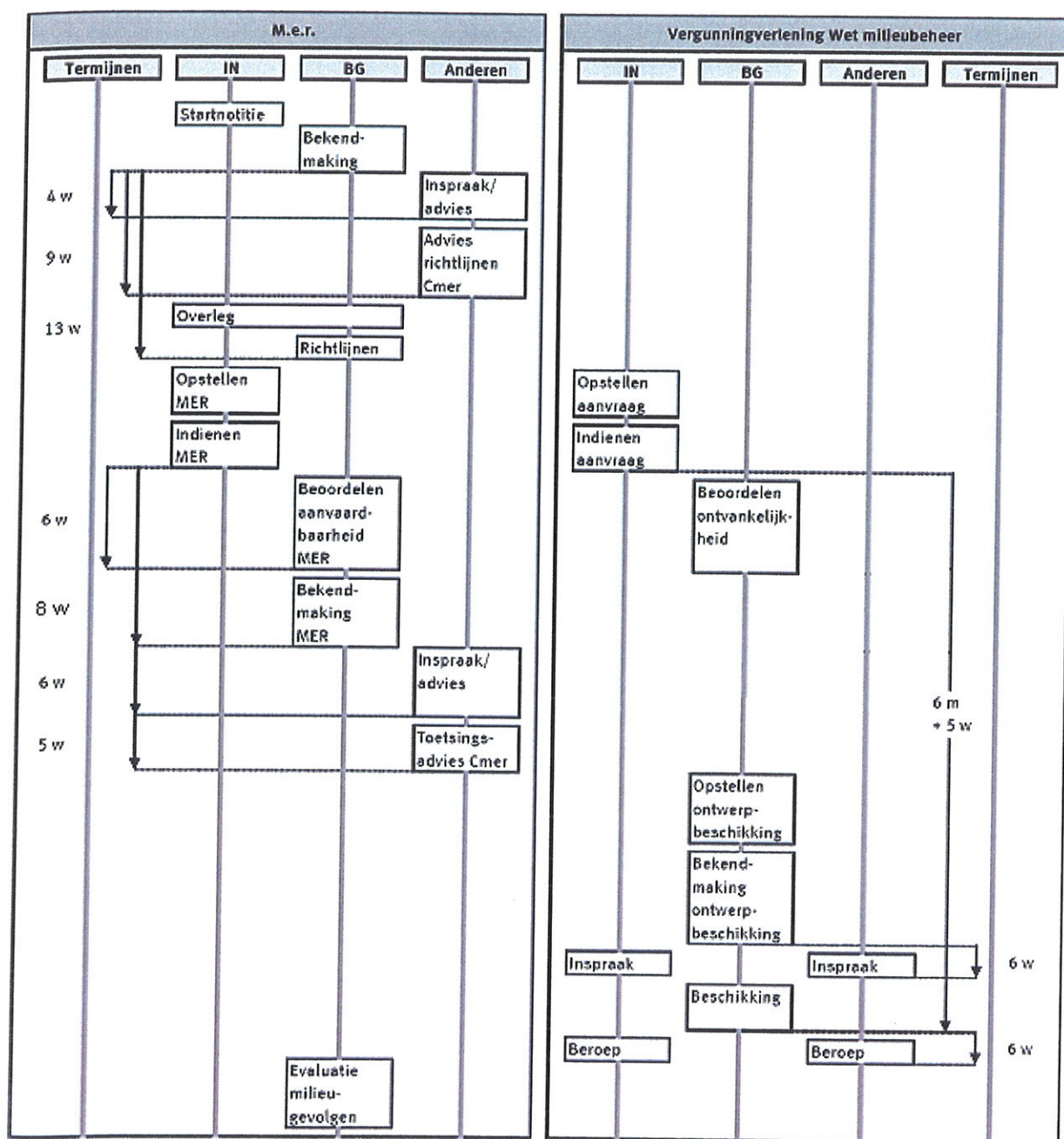
Voor de boringen en de zoutwinning van fase II zijn reeds de vereiste vergunningen verleend en/of aangevraagd. Na de bouw van het nieuwe gasstation start de gasbuffering zoals geel gemarkeerd in tabel 6.1.

Tabel 6.1 Indicatieve planning werkzaamheden bij Zuidwending

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fase I										
• boren										
• zoutwinning	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx				
• gasbuffering		xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
Fase II (tentatief)										
• boren *		xx	xxxx							
• zoutwinning			xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xx	
• gasbuffering						xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

*) mogelijk worden de booractiviteiten deels verschoven naar een later tijdstip

De korte-termijn-planning van de initiatiefnemers is om uiterlijk eind 2009 te beschikken over de benodigde vergunningen en zo spoedig mogelijk daarna te starten met de bouw van de uitbreiding. Meer gedetailleerde informatie over de planning van de uitbreiding zal in het MER worden opgenomen.

Figuur 6.1 M.e.r.- en vergunningprocedure Wet milieubeheer

INITIATIEFNER

BEVOEGD GEZAG

Naam : Minister van Economische zaken
Contactpersoon : Ing. M. Mezger
Postbus : postbus 20101
Vestigingsplaats : 2500 EC Den Haag